

Πλάνης βίος, συγγραφική πολιτεία

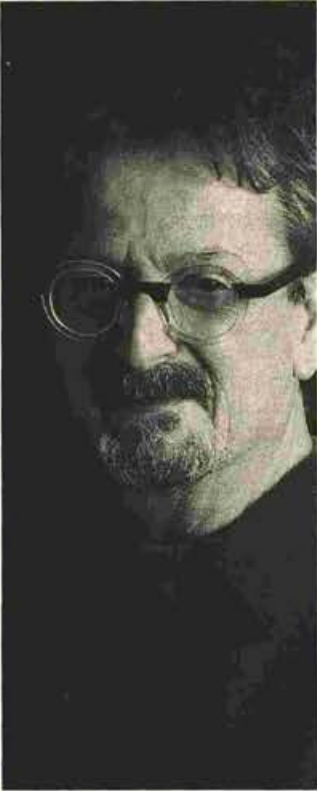
Ο Κώστας Ακρίβος προσεγγίζει μυθιστορηματικά τη ζωή, τις ιδέες, τις σχέσεις, την εκρηκτική ιδιοσυγκρασία του Παναΐτ Ιστράτι

Του Βαγγέλη Χατζηβασιλείου

Πρώτα ιερό τέρας και κατόπιν απόβλητος του σοβιετικού σοσιαλισμού, ο Παναΐτ Ιστράτι (1884-1935) γεννήθηκε στη Βράιλα και ήταν γιος της πλύστρας Ζωίτσας Ιστράτι και του Γεωργίου Βαλσαμή, έλληνα καπνεμπόρου από την Κεφαλλονιά, τον οποίο ο γιος δεν γνώρισε ποτέ. Παίρνοντας το επίθετο της μητέρας του, που θα μπορούσε να μεταφραστεί και «Δούναβης» (από το άλλο όνομα του ποταμού, που είναι Ιστρος), έγραψε, τουλάχιστον αρχικά, στα γαλλικά, χωρίς να αρνηθεί ποτέ τη ρουμανική γλώσσα ή τη ρουμανική και την ελληνική του καταγωγή. Θαυμάστηκε για τις ιστορίες μαγευτικής περιπλάνησης στα βαλκανικά τοπία, με πιο γνωστό έργο του το πικαρέσκο μυθιστόρημα *Κυρά Κυραλίνα* (1924), έγινε φίλος και ομοϊδεάτης με τον Νίκο Καζαντζάκη, κατά την περίοδο λίγο μετά τον «πολεμικό κομμουνισμό» με την παρατεταμένη τους παραμονή στη Σοβιετική Ένωση, και πέθανε σε ηλικία 51 ετών, αποκατεστημένος από πλήθος επιθέσεις που είχε στο μεταξύ δεχθεί από τα αριστερά και τα δεξιά.

Αυτός είναι ο Ιστράτι, τον οποίο εικονογραφεί ο Κώστας Ακρίβος με το καινούργιο του βιβλίο *Όνομα πατρός: Δούναβης*. Ο Ακρίβος προτάσσει στην εικόνα την οποία φιλοτεχνεί για τον Ιστράτι το ισχυρό του φρόνημα για πολιτική, κοσμοθεωρητική και συγγραφική ελευθερία, αναδεικνύει τον πλάνητα βίο του, συναρτώντας τον οργανικά με την πεζογραφία του, υπενθυμίζει την απόπειρα αυτοκτονίας του, ανατρέχει στην απέλασή του από την Ελλάδα όταν την επισκέφθηκε ως συνοδοιπόρος του κρατικού σοσιαλισμού, αναφέρεται διά μακρών στον *Ρομέν Ρολάν* και στον Νίκο Καζαντζάκη, δύο πρόσωπα στα οποία όφειλε πολλά αλλά και από τα οποία τον χώρισαν πολλά, αναπτύσσει τη διαφωνία του με το σοβιετικό καθεστώς και τις κατοπινές του σχέσεις με τη φασιστική Σιδηρά Φρουρά της Ρουμανίας, μιλάει για τους γάμους και για τους ερωτικούς του δεσμούς και χτίζει με χαμηλούς τόνους την εκρηκτική ιδιοσυγκρασία του, καθώς και τη σχέση αυτοδιδακτου που είχε με τα γράμματα παρά τα θηριώδη του διαβάσματα.

Ο Ακρίβος δεν εικονογραφεί ακριβώς τον Ιστράτι ούτε περιορίζεται σε μια στεγνή και στενή (ή και στενόχωρη) βιογράφησή του. Ρίχνει ένα διάφανο και ταυτο-

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΧΑΡΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Κώστας Ακρίβος ανατέμνει την εκρηκτική προσωπικότητα ενός συγγραφέα που πέρασε διά πυρός και σιδήρου για να φτάσει μέχρι το τέλος ακέραιος

ΚΩΣΤΑΣ ΑΚΡΙΒΟΣ
Όνομα πατρός: Δούναβης
Εκδόσεις Μεταίχμιο,
2025, σελ. 344,
τιμή 16,60 ευρώ

χρόνως πολυδιαθλασμένο φως στον βίο και στην πολιτεία του με τον τρόπο του μυθιστοριογράφου: συμπληρώνει κενά και σιωπές με μυθοπλαστικές εικασίες, που δεν υπερβαίνουν ποτέ το όριο του εύλογου, πλην ανοίγουν τον χώρο της πρόσληψης και διευρύνουν τους όρους της υποδοχής του, επιμερίζει τις πολιτικές του επιλογές, κρατώντας ιστορική απόσταση από άδικες και δίκαιες κρίσεις του καιρού του, πλάθει ανάγλυφα την εποχή και τις νοοτροπίες της, ψάχνει εξονυχιστικά τη διεθνή απήχηση και ιδιαίτερα τη γαλλική ανταπόκριση, ακτινογραφεί φίλες και έρωτες και το σημαντικότερο: ανατέμνει την εκρηκτική προσωπικότητα ενός συγγραφέα που πέρασε διά πυρός και σιδήρου για να φτάσει μέχρι το τέλος ακέραιος. Γι' αυτό και πηγαίνει πέρα ακόμα και από τη μυθιστορηματική βιογραφία, πλουτίζοντας το βιβλίο του με έναν μυθιστορηματικό στοχασμό που συνδυάζει τη λαγάρη, ολοζώντανη αφήγηση με την άγρυπνη και ευτυχώς πάντοτε χαμηλόφωνη κριτική εγρήγορη.

Ο Ακρίβος προτάσσει στην εικόνα την οποία φιλοτεχνεί για τον Ιστράτι το ισχυρό του φρόνημα για ελευθερία